

ධන ධාන්‍ය
සපිරි දැයට

බැටේ

- වගා කිරීම
- වගා නඩත්තුව
- අස්වනු සැකසීම

- වගාවට පෙර ගල් වැටි, කාණු හා පීචි වැටි යන පාංශු හා ජල සංරක්ෂණ උපක්‍රම යොදා ඔබේ ඉඩම සංවර්ධනය කරන්න.
- වැඩි ආදායමක් සඳහා යහපත් කෘෂිකාර්මික හා නිෂ්පාදන පිළිවෙත් යොදා පරිසර හිතකාමීව වගාව මනාව නඩත්තු කරන්න.

Piper betle (L)

වැඩි විස්තර දැනගන්න විමසන්න

- අපනයන කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති නිලධාරී**
සෑම බදාදා දිනකම ප්‍රදේශයේ ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයේ දී
- සහකාර අධ්‍යක්ෂ**
අපනයන කෘෂිකර්ම දිස්ත්‍රික් කාර්යාල වල දී
- අපනයන කෘෂිකර්ම තොරතුරු කේන්ද්‍රය-ගැට්ටේ**
දුරකතන අංක 0812-388651

dea.information2017@gmail.com
www.exagri.info

අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
 1095, සිරිමාවෝ ඛණ්ඩාරනායක මාවත, පේරාදෙණිය. දුරකතන 081-2388651

හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලාංකේය සංස්කෘතියේ බොහෝ අංගවල ප්‍රධානතම සංකේතය බුලත් වේ. එහි සමන්වය ගිණිකොණ දිග ආසියාවේ මැලේසියාව ආශ්‍රිතව සිටින අතර බටහිර විශ්වාස කෙරේ. වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාව, ඉන්දියාව, පකිස්තානය, බංගලාදේශය හා අප්‍රිකාව වැනි රටවල සුලභව බුලත් වගා කෙරේ. ඒ අතරින් ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින පස හා දේශගුණය තුළ උසස් ගුණාත්මයෙන් යුත් බුලත් නිපදවේ. වර්තමානයේ දිවයිනේ බුලත් වගා වපසරිය අක්කර 12,000ක් පමණ වේ. මේ සඳහා කුරුණෑගල, ගම්පහ, කොළඹ, කළුතර හා වියළි කලාපයේ ඇතැම් ප්‍රදේශ උසස් වේ. බුලත් වගා කිරීමේ හා බුලත් සැපීමේ පුරුද්ද ක්‍රි.පූ.340 පමණ අතරට දිවියයි. මෙම ඓතිහාසික කර්මාන්තය වර්තමාන විදේශ වෙළෙඳ පොළ ද ජයගෙන ඇත. ඒ අනුව එහි ප්‍රධාන ගැනුම්කරුවා පාකිස්තානය වේ. මීට අමතරව ප්‍රංශය, ජර්මනිය, ලෙබනනය, මාලදිවයින හා මැලේසියාව ආදී රටවල් සැලකිය යුතු බුලත් ප්‍රමාණයක් මිලදී ගනී. බුලත් බෝගය නම් වගාවක්, පොල් වැනි ඉඩම්වල අතුරු වගාවක් ලෙස හෝ වෙනම ආශ්‍රිතව ද සාර්ථකව වගා කෙරේ.

අපනයන තත්වයේ බුලත්වල තිබිය යුතු ගුණාංග

- හොඳින් මේරූ තද කොළ පැහැ පත්‍ර වීම.
- කඩනොල වලින් තොරවීම.
- බුලත් කොළයක් සෙ.මී. 20ක් දිග හා සෙ.මී. 15 ක් පමණ පළල වීම.
- සැපීමේදී සැර ගතියක් තිබීම.

වගාවට අවශ්‍ය පාරිසරික තත්ව

මුහුදු මට්ටමේ සිට උස මීටර් 1,000 දක්වා ප්‍රදේශ, වර්ෂය පුරාම පැතිරුණු වර්ෂාපතනයක් හා දිස්තිමත් නිරූ ඵලීය පැවතීම, අපනයනය සඳහා බුලත් වැවීමට තෙත් හා අතරමැදි කලාප වඩාත් සුදුසුය.

සුදුසු බිමක් තේරීම

- + සමතලා බිමක් වීම.
- + ප්‍රභව නිරූ ඵලීය.
- + මනා ජලවහනය සහිත බොරළු පසක් තිබීම.
- + ජල ප්‍රභවයක් තිබීම.

රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලෙස බුලත් දැඩු තේරීම

වැඩි අස්වැන්න සහිත නිරෝගි වැලක් වීම. දේශීය වෙළෙඳපොළ අවශ්‍යතා සඳහා නම්, ගැට අතර පරතරය අඩු, ලා කොළ පාට කුඩා බුලත් කොළ සහිත වැලකින් ද, අපනයන වෙළෙඳපොළ සඳහා නම්, ගැට අතර පරතරය වැඩි, තද කොළ පාට විශාල පත්‍ර ඇති වැලකින් ද, බුලත් දැඩු තෝරාගත යුතුය.

පාත්ති සැකසීම

අඩි 4 ක් පළල, අඩි 25 කට හොඳින් කැමරි දිගකට පාත්තියක් සකසාගත හැක.

පාත්තියේ බිම අඩි 1.5ක් පමණ ගැඹුරට පස පෙරලා ඉතා සියුම් වන ලෙසට කැට පොඬි කර සකසාගත යුතුය. පාත්තිය පොළව මට්ටමෙන් සෙ.මී.10ක් පමණ ගැඹුරට සිටින සේ ගිළුණු පාත්තියක් ලෙස සකසා ගත යුතුය.

බුලත් වගාවක් සඳහා ඉතා සීඝ්‍රයෙන් රෝග බෝවන නිසා වගාවේ දී සතිපාරක්ෂක පිළිවෙත් ඉතාම සියුම් ලෙස පිළිපැදීම වැදගත් වේ. මේ හේතුවෙන් නිරෝගි බුලත් වගාවක් සඳහා දැඩු ක්ෂේත්‍රයේ සිටුවීමට පෙර පාත්ති පීචාණුහරණය කිරීම වැදගත්ය.

පාත්ති පීචාණුහරණය කිරීම

පස තැම්බීමක් මගින් සිදුකරන පීචාණුහරණයක් බැවින් මුලින්ම සකසන ලද පාත්තිය තෙමෙන සේ ජලය යෙදීම කළ යුතුය.

ඉන්පසු ඒ මත සහකම අඟල් 4-6 ක් පමණ වන සේ පිළිවෙලට පිදුරු, දහසියා හා පිදුරු ලෙස තට්ටු තුනක් අතුරා සුළං හමන දෙසට විරුද්ධ දිශාවට ගිනි ගන්නා ලෙසට ගිනි තැබිය යුතුය.

පීචාණුහරණය කළ පාත්තියක් දින 07ක් පමණ තැබීමෙන් පසුව බුලත් දැඩු සිටුවා ගැනීමට සුදුසුය.

මනා ජල වහනයක් ඇති කිරීමට හා පිටතින් ගලා එන ජලය පාත්තිය හරහා ගලා නොයෑම සඳහා පාත්තිය වටා අඩියක් පමණ පළල අඩි 1/2 ක් පමණ ගැඹුර කාණුවක් යොදාගත යුතුය.

කාබනික පොහොර යෙදීම

බුලත් වගාවට රසායනික පොහොර වලට අමතරව කොම්පෝස්ට්, කොළ පොහොර හෝ කාබනික පොහොර යෙදීම යෝග්‍ය වේ. එසේම ගොම පොහොර, එළු පොහොර හෝ කුකුල් පොහොර වැනි සත්ව පොහොර ද භාවිතා කළ හැකිය.

බුලත් දැඩු සිටුවීම

පාත්තියේ අඩි 1.5x1.5 පරතර වලින් දැඩු සිටුවන තැන් ලකුණු කර, එක ඉත්තකට බුලත් දැඩු දෙකක් වන සේ සිටුවා ගැනීම කළ යුතුය. එක් දැඩුවක් පුරුක් දෙකකින් සමන්විත වන සේ සකසා එක් පුරුක්කක් පසට යට වන සේ සිටුවා ගත යුතුය. දැඩු සිටුවීමෙන් පසු පාත්තිය පොල් අතු යොදා ආවරණය කර ගත යුතු අතර දිනපතා ජලය සැපයීම කළ යුතුය.

බුලත් වගාවේ ආධාරක සිටුවීම

රළු මතුපිටක් සහිත අඟල් 1 ක විශ්කම්භයක් සහිත අඩි 8ක් පමණ උස ලී ඉණි භාවිතා කිරීම සුදුසුය. මහෝගනී, තේක්ක වැනි ශාකවල හරස් අතු හෝ අඟල් 2x2 ප්‍රමාණයේ පලාගත් ලී ද මේ සඳහා සුදුසුය. බුලත් වැල් ඉහළට වැඩීමත් සමඟ ම ඒවා ඉත්තට තබා ගැට ගැසීම නිරන්තරයෙන්ම කළ යුතුය.

පොහොර යෙදීම

ඉණි සිටුවීමත් සමඟම පළමු පොහොර මිශ්‍රණය ලෙස සෙ.මී.10ක සහකමට හොඳින් දිරූ ගොම පොහොර තට්ටුවක් පාත්තිය පුරා අතුරා පාත්තියේ අඩියක් පමණ ගැඹුරට හොඳින් මිශ්‍ර වන සේ කලවම් කරන්න. ඉන්පසුව අපනයනය සඳහා බුලත් නිෂ්පාදනය කරනුයේ නම් සති 3කට වරක් ද දේශීය වෙළෙඳපොළ වෙත නිපදවන්නේ නම් මාස 1 1/2 කට වරක් ද පොහොර යෙදීම නිර්දේශ කරනු ලැබේ.

ඉණි 100ක පාත්තියක් සඳහා රසායනික පොහොර මිශ්‍රණය

යූරියා	ග්‍රෑම්	195
ත්‍රිත්ව සුපර් ෆොස්ෆේට්	ග්‍රෑම්	65
මියුරේට් ඔෆ් පොටෑෂ්	ග්‍රෑම්	100
කිසරයිට්	ග්‍රෑම්	60
මුළු ප්‍රමාණය	ග්‍රෑම්	420

මෙම නිර්දේශිත පොහොර ප්‍රමාණය සුළු ප්‍රමාණයක් බැවින් ඒකාකාරව පාත්තිය පුරා මිශ්‍ර කිරීම සඳහා වැලි හෝ ගොම පොහොර කුඩු සමඟ හොඳින් මිශ්‍ර කර යෙදීම සුදුසු වේ. පොහොර යෙදූ පසු පාත්තිය හොඳින් ජල සම්පාදනය කර වසුන් යෙදීම කළ යුතුය.

අස්වනු නෙලීම

බුලත් වගාවේ අස්වනු නෙලීම බුලත් වැල මීටර් 1.8ක් පමණ දික් වූ පසු එනම් වැල පන්දලමට යාන් වූ පසු සිදු කරයි. ප්‍රධාන කඳේ මේරූ කොළ සියල්ලම ඉවත් කිරීම හා ශාඛා වල (පළුකන් වල) ඇති ප්‍රථම මේරූ කොළ ද ඉවත් කළ යුතුය. එතැන් සිට සති දෙකකට වතාවක් දේශීය වෙළෙඳපොළ සඳහා ද සති තුනකට වතාවක් විදේශීය වෙළෙඳපොළ සඳහා ද මේරූ කොළ අස්වැන්න ලෙස නෙලීම සිදු කළ හැක.

දෙවන වසරට පසුව ඉණි 100ක වගාවකින් එක් අස්වනු වාරයකට බුලත් කොළ 6,000-8,000 ක් නෙලාගත හැකිය. සාර්ථක වගාවක් වසර 06 ක් පමණ අස්වනු ලබාදේ.

ප්‍රධාන රෝග - බැක්ටීරියා කොළ පුල්ලි රෝගය

බැක්ටීරියා කොළ පුල්ලි රෝගය බුලත් වගාවට වැළඳිය හැකි දරුණු රෝගයක් වන අතර ආසාදිත බුලත් වැල් දුටු වහාම එම ස්ථානයේම පිලිස්සීම වඩාත් සුදුසුම මර්දන ක්‍රමය වේ.

රෝග ලක්ෂණ

පත්‍ර මත තෙල් පැල්ලම් වැනි පුල්ලි හට ගනී. ක්‍රමයෙන් මෙම ලප විශාල වී එකිනෙකට යා වේ. අවසානයේ පත්‍ර හා නටු වෙන්වී හැලී යයි. (වැල් වලට ජලය සැපයීමේදී පොදු ජල මාර්ග වලින් ජලය යෙදීමෙන් වළකින්න.)

විශේෂ උපදෙස්

- සුළඟින් බෝවන රෝග පාලනය කිරීමට වගාව සුළඟින් ආවරණය කරන්න. (පොල් අතු මගින්)
- අධික සෙවන, වගා බිමෙන් ඉවත් කරන්න.
- රෝග පළිබෝධ නිසා අත්හල පැරණි ඉඩම්වල වගාව සිදු නොකරන්න.
- ඉඩමේ බෝග මාරුව විටින් විට සිදුකරන්න.
- ඉවහලන හා කුඩා බුලත් කොළවලින් අතුරු නිෂ්පාදන කළ හැකිය. (මාෂධ, හඳුන්කුරු, මඳුරු දුගරු ආදිය)

වැනි විෂයන් හා පුහුණු අවධානය යුතුය -
අතුරු බෝග හා බුලත් පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, දම්පැලැස්ස, නාරම්මල
 037-2249337 / 037-2248879